

RAN-2105

First Year B.A. (External) Examination

March / April - 2019

Sanskrti : (Classical Language)

કાલિદાસ – માલવિકાગ્નિમિત્રમ્

भर्तृहरिकृत – नीतिशतकम्

Time: 3 Hours]

[Total Marks: 100

સૂચના : / Instructions

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

First Year B.A. (External)

Name of the Subject :

Sanskrti : (Classical Language)

Subject Code No.:

2 1 0 5

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

૧. નીચેના પ્રશ્નોનો ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ પાંચ) ૨૦
1. Answer briefly the following questions. (Any Five) 20
૧. નિમ્નલિખિત પ્રશ્નો કે સંક્ષેપ મેં ઉત્તર દીજિણ. (કિન્હી પાંચ) ૨૦
- (૧) કાલિદાસની કૃતિઓના નામ જણાવો.
- (1) Give the name of work of Kalidasa.
- (૧) કાલિદાસ કી કૃતિઓ કે નામ દીજિણ.
- (૨) “વિષ્કંભક” શબ્દ સમજાવી તેના પ્રકાર જણાવો અને ‘માલવિકાગ્નિમિત્રમ્’માં ક્યા વિષ્કંભક છે?
- (2) Explain the word ‘विष्कंभक’ and give its type. Who is in “માલવિકાગ્નિમિત્રમ્”?
- (૨) ‘વિષ્કંભક’ શબ્દ સમજાવકર ઉસકે પ્રકાર બતાઈણ. “માલવિકાગ્નિમિત્રમ્” મેં કૌનસા વિષ્કંભક હૈ?
- (૩) વિદૂષક ક્યા બે નાટ્યાચાર્યો વચ્ચે કલહ કરાવે છે? શા માટે?
- (3) Clown create difference between which two dramatists? Why?
- (૩) વિદૂષક કૌન સે દો નાટ્યાચાર્યો કે બીચ મેં વિવાદ કરવાયા? ક્યોં?

- (૪) અન્યોક્તિ એટલે શું? ઉદાહરણ આપો.
(4) What is 'અન્યોક્તિ'? Give example.
(૪) अन्योक्ति याने क्या? उदाहरण दीजिए।
(૫) ભાગ્યશાળીને કઈ કઈ વસ્તુ મળે છે?
(5) What lucky person got?
(૫) भाग्यशाली को कौन कौन सी चीजें प्राप्त होती हैं?
(૬) મનુષ્યના ત્રણ પ્રકારો સમજાવો.
(6) Explain three types of Human.
(૬) मनुष्य के तीन प्रकार समझाइए।
(૭) 'સપ્તશલ્યાનિ' શબ્દનો અર્થ શું છે? તે ક્યા ક્યા છે?
(7) Give the meaning of 'સપ્તશલ્યાનિ' Which are they?
(૭) 'सप्तशल्यानि' शब्द का अर्थ क्या है? वे कौन कौन से हैं?

૨. (બ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે શ્લોકોનો અનુવાદ કરો. ૦૬

2. (B) Translate any two of the following verses. 06

૨. (अ) निम्नलिखित श्लोकों में से किन्हीं दो श्लोकों का अनुवाद कीजिए। 06

(૧) એકેવર્યે સ્થિતોઽપિ પાણતબહુફલે યઃ સ્વયં કૃતિવાસાઃ
કાન્તાસંમિશ્રદેહોઽપ્યવિષયામનસા યઃ પરસ્તાધતીનામ્।
અષ્ટાભિર્યસ્ય કૃત્સ્નં જગદપિ તનુભિર્બીભાતો નાભિમાનઃ
સન્માર્ગલોકનાયક વ્યપનયતુ વઃ સસ્તામર્સી વૃતિમીશઃ॥

(૨) વામં સાન્ધિસ્તિમિવલયં ન્યસ્ય હસ્તં નિતમ્બે
કૃત્વા શ્યામવિટપસદૃશં સ્વસ્તમુક્ત દિવતીયમ્।
પાદાંગુષ્ઠાલુલિતકુસુમે કુટ્ટીમે પાતિતાક્સં
નૃતાદસ્યાઃ સ્થિતમતિતરા કાન્તમૃજ્વાયતાર્ધમ્॥

(૩) શરીરં ક્ષામં સ્યાદસતિ દયિતાલિંગંસુખે
ભવેત્સાસ્ર ચક્સુઃ ક્ષણમપિ ન સા દૃશ્યત ઇતિ।
તયા સારંગાકસ્યા ત્વમસિ ન કદાચિદ્વિરહિત
પ્રસક્તે નિર્વાણે હૃદય પરિતાપં વહસિ કિમ્॥

(૪) પાથિ નયનયોઃ સ્થિત્વા સ્વપ્ને તિરોભવતિ ક્ષણા
ત્સરતિ સહસા બ્રહ્મોર્મધ્યમ ગતાપિ સચિ તવ।
મનસિજરુજા ક્લિષ્ટસ્યેવં સમાગમમાયયા
કથામિવ સચે વિશ્રબ્ધં સ્યાદિમા પ્રતિ મે મનઃ॥

૨. (બ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે શ્લોકોનો અનુવાદ કરો. ૦૬
2. (B) Translate any two of the following verses. 06
૨. (ब) निम्नलिखित श्लोकों में से किन्हीं दो श्लोकों का अनुवाद कीजिए। 0६
- (१) लभेत सिकतासु तैलमपि यत्नतः पीडयन्
पिबेच्च मृगतृष्णिकासु सलिलं पिपासर्दितः।
कदाचिदपि पर्यटञ्जशविषाणमासादये -
न तु प्रतिनिविष्टमूर्ख जनचितमाराधयेत्॥
- (२) जाड्यं धियोहरति सिन्धति वाचि सत्यं
मानोन्नतिं दिशति पापमपाकरोति।
चेतः प्रसादयति दिक्षु तनोति किर्तिं
सत्संगतिः कथय किं न करोति पुंसाम्॥
- (३) जातिर्यातु रसातलं गुणगणस्तस्यप्यधो गच्छतु
शीलं शैलतटात्पततत्त्वभिजनः संदह्यतां वह्निना।
शौर्यं वैरिणि वज्रमाशु निपतत्वर्थोऽस्तु नः केवलं
येनैकेन विना गुणास्तृणलवप्रायाः समस्ता इमे॥
- (४) शशी दिवसधूसरो गलितयौवना कामिनो
सरो विगतवारिजं मुखमनक्षरं स्वकृतेः।
प्रभुर्धनपरायणः सततदुर्गतः सज्जनो
नृपागणगतः खलो मनसि सप्त शल्यानि मे॥
૨. (ક) પૂર્વાપર સંદર્ભ આપો. (ગમે તે બે) ૦૮
2. (C) Answer briefly the following questions. (Any Five) 08
૨. (क) पूर्वापर संदर्भ दीजिए। (किन्हीं दो) 0८
- (१) यस्यागमः केवलजीविकायै ते ज्ञानपण्यं वणिज वदन्ति।
(२) भो उपस्थित नयनमधु संनिहितक्सिक च तदप्रमत इदानीं प्रेक्षव॥
(३) विघ्नैः पुनः पुनरपि प्रतिहन्यमानाः प्रारब्धमुत्तमजना न परित्यजन्ति।
(४) सेवाधर्मो परमगहनो योगिनामप्यगम्यः।

૩. કાલિદાસની કાવ્યશૈલીની ચર્ચા કરો. ૨૦
3. Discuss about Kalidas' poem style. 20
૩. कालिदास की काव्यशैली के बारे में चर्चा कीजिए। २०

અથવા / OR / અથવા

૩. માલવિકાનું વિસ્તૃત પાત્રાલેખન કરો. ૨૦
3. Detailed Character Sketch of Malavika. 20
૩. मालविका का विस्तृत पात्रालेखन कीजिए। २०

૪. ભર્તૃહરિના જીવન અને કવન વિશે સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. ૨૦
4. Discuss in detail about life of Bhartuhari and his work. 20
૪. भर्तृहरि के जीवन और कृतिओं के बारे में सविस्तार चर्चा कीजिए। २०

અથવા / OR / અથવા

૪. શતકકાર ભર્તૃહરિની સિદ્ધિ અને મર્યાદાની ચર્ચા કરો. ૨૦
4. Discuss in detail achievement and limitations of bhartruhari. 20
૪. शतककार भर्तृहरि की सिद्धि और मर्यादा की चर्चा कीजिए। २०

૫. નીચેનામાંથી ગમે તે બે પર નોંધ લખો. ૨૦
5. Write Short note on any two of the following. 20
૫. निम्नलिखित में से किन्हीं दो पर टिप्पणी लिखिए। २०

(૧) “અશોક-દોહદ-પૂર્તિ” પ્રસંગનું મહત્વ

(1) The importance of ‘અશોક-દોહદ-પૂર્તિ’

(૧) ‘અશોક-દોહદ-પૂર્તિ’ પ્રસંગ કા મહત્વ

(૨) વિદુષકનું પાત્રાલેખન

(2) Character sketch of Clown

(૨) विदूषक का पात्रालेखन

(૩) ભર્તૃહરિનો સમય

(3) Time of Bhartruhari

(૩) भर्तृहरि का समय

(૪) વિદ્યા પ્રશંસા

(4) Admiration of Knowledge

(૪) विद्या की प्रशस्ति